

MAATALOUDEN TUTKIMUSKESKUS

LANTBRUKETS FORSKNINGSCENTRAL

KASVINVILJELYLAITOKSEN TIEDOTE N:o 2

VÄXTODLINGSAVDELNINGENS MEDDELANDE N:o 2

LEILA-RIITTA ERVIÖ:

**RIKKAKASVIEN TORJUNTA
SYYSRUKIISTA KEVÄÄLLÄ**

OGRÄSBEKÄMPNING I HÖSTRÅG PÅ VÅREN

TIKKURILA 1976

Ogräsbekämpning i höstråg på våren

Växtodlingsavdelningen jämförde under åren 1970-74 nio preparat för ogräsbekämpning på våren i höstråg. Försöken utfördes förutom i Dickkursby också på Hankkijas försöksgård i Hyrylä (1970) och på Fiskars gård i Pojo socken (1971).

I ett av försöken var rågsorten Ensi, i de övriga Voima. Rågen hade sätts i slutet av augusti, vanligen den 27.8 eller 28.8. Tidpunkten för rågens skördetröskning varierade mellan 30.7 - 28.8. Ogräsbesprutningen utfördes under de olika åren mellan 4.-14.5. Viol, förgättnigej och baldersbrå var då i rosettstadiet. Rågen var i det sena bestockningsstadiet och var i genomsnitt 13 cm hög.

Antalet ogräs räknades från två 0.25 m²:s ytor från varje parcell ungefär en månad efter besprutningen. Ogräsmassan från samma arealer skördades före rågens skördetröskning.

Följande ogräsbekämpningsmedel jämfördes:

Verksamma substanser kg/ha	Preparat i handeln
MCPA 1.2	flera
MCPA/2,4-D 0.9/0.3	tankblandning
MCPA/dicamba 1.2/0.09	flera
MCPA/diklorprop/dicamba 0.6/1.2/0.09	Diban
MCPA/diklorprop/ioxinil 0.6/1.3/0.3	Sertrol Trippel
MCPA/mecoprop/2,3,6-TBA 0.6/1.3/0.2	Pescoprop
MCPA/2,3,6-TBA 0.75/0.25	Pesco 18-15
mecoprop 2.5	flera
mecoprop/2,4-D 2.0/0.5	flera

Preparatens effekt på ogräsen

Alla undersökta preparat nedsatte ogräsens antal i rågbeståndet (bild 1). De bästa av dem, MCPA/diklorprop/ioxinil samt MCPA/mecoprop/2,3,6-TBA, gav ungefär 60 %:s effekt.

Behandlingen minskade också ogrässkörden signifikant (bild 1). Ogrässkördens förändring var dock inte alldeles analog med antalets minskning. MCPA nedsatte t.ex. ogräsens antal till 64 %, men vikten endast till 97 % av obehandlat. MCPA/2,4-D minskade igen antalet till 42 % och vikten till 33 %.

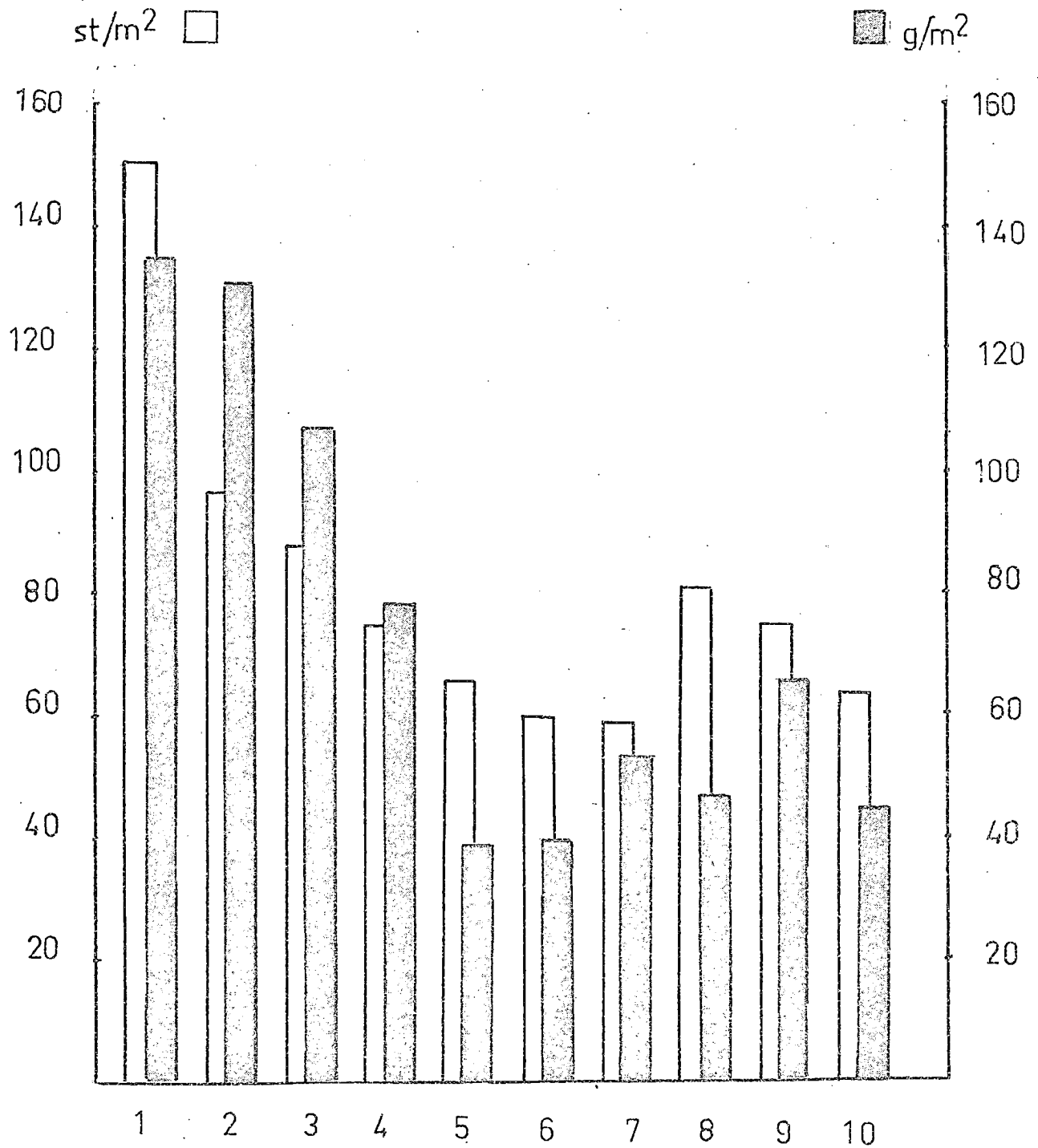

Bild 1. Verkan av vårbehandling i råg på ogräsens antal och skörd.

1 = obehandlad, 2 = MCPA, 3 = MCPA/2,4-D, 4 = MCPA/dicamba, 5 = MCPA/diklorprop/dicamba, 6 = MCPA/diklorprop/ioxinil, 7 = MCPA/mecoprop/2,3,6-TBA, 8 = MCPA/2,3,6-TBA, 9 = mecoprop, 10 = mecoprop/2,4-D.

Nästan lika kraftigt inverkade mecoprop samt MCPA/mecoprop/2,3,6-TBA på antalet och massan. Starkare effekt på vikten än på antalet gav MCPA/diklorprop/dicamba, MCPA/2,3,6-TBA, mecoprop/2,4-D samt diklorprop/MCPA/ioxynil.

De höstgroende ogräsen i försöken var huvudsakligen åkerförgätmigej, åkerviola och baldersbrå. Deras totala antal och vikt var endast litet större än de viktigaste vårgroende arternas, vilka var lergräs, dån samt pilörtarter. Alla undersökta bekämpningsmedel minskade de höstgroende ogräsens antal och vikt, då effektprocenten varierade för antalet mellan 29-64 och för massan mellan 21-87 (tabell 1). Mot de vårgroende var verkan av MCPA/2,4-D och MCPA/diklorprop/ioxynil svag (tabell 1). De vårgroende ogräsens vikt var i dessa försöksled större än i obehandlat, vilket torde bero på, att det i växtbeståndet uppträdde trampgräs och andra motståndskraftiga tvåhjärtbladiga ogräs, som ifrågavarande medel inte verkar mot. När en del av ogräsen dog, blev överlevande plantor storväxta. Man torde dock observera, att MCPA/diklorprop/ioxynil effektivt minskade ogräsens totala antal och vikt. Bättre effekt mot höst- än mot vårgroende ogräs gav därtill MCPA/diklorprop/dicamba, mecoprop och mecoprop/2,4-D. Bättre effekt mot vår- än mot höstgroende gav MCPA, MCPA/dicamba, MCPA/2,3,6-TBA och MCPA/mecoprop/2,3,6-TBA.

Tabell 1. Vårbehandlingens effekt mot höst- och vårgroende ogräs, %.

Försöksled	Vårgroende		Höstgroende	
	antal	vikt	antal	vikt
Obehandlad	0	0	0	0
MCPA	50	43	29	21
MCPA/2,4-D	52	0	37	24
MCPA/dicamba	62	67	39	40
MCPA/diklorprop/dicamba	54	74	58	87
MCPA/diklorprop/ioxynil	54	0	57	80
MCPA/mecoprop/2,3,6-TBA	60	76	56	66
MCPA/2,3,6-TBA	56	72	39	56
mecoprop	48	26	54	73
mecoprop/2,4-D	46	50	64	72

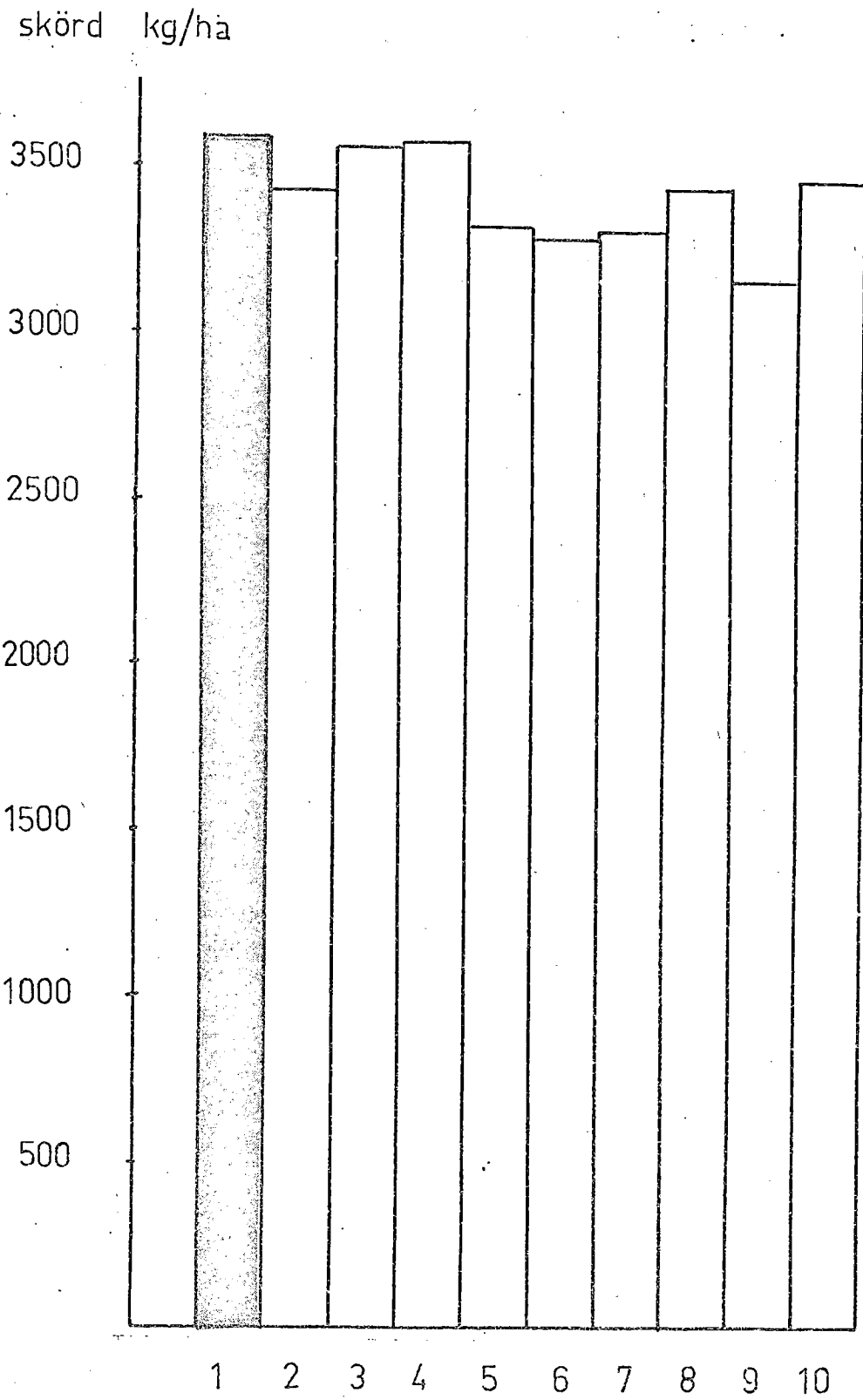

Bild 2. Vårbehandlingens verkan på rågskörden. Försöksleden samma som i bild 1.

Preparatens verkan på rågen

Av de undersökta preparaten verkade mecoprop, som var med som kemisk kontroll, tydligt skadligt på rågen (bild 2) minskande dess skörd med 440 kg/ha. De av övriga preparat förorsakade skördeminskningarna var inte statistiskt signifikanta. De bästa preparaten för ogräsbekämpning i råg var av de undersökta MCPA/dicamba, MCPA/2,3,6-TBA och mecoprop/2,4-D. De minskade ogrässkörden med 42-67 %, men nedsatte rågskörden blott litet. De mot ogräsen effektivaste preparaten MCPA/diklorprop/dicamba, MCPA/diklorprop/ioxynil och MCPA/mecoprop/2,3,6-TBA nedsatte rågskörden mera än de föregående, om än inte skillnaderna var statistiskt signifikanta.

Behandlingstid

Höstrågens vårbehandling bör utföras tidigt på våren vid rågens bestockningsstadium före stråskjutningens början. Tidig besprutning är synnerligen viktig då man använder preparat, som innehåller diklorprop, dicamba eller 2,3,6-TBA, vilka senare använda kan skada rågen. Det preparat, som används väljs enligt ogräsfloran (jfr. tabell 2).

Kostnader

Bekämpningskostnaderna per hektar varierade för de jämförda preparaten betydligt, ungefär från 13.- 59.- mk. Billigast är MCPA/2,3,6-TBA samt enbart MCPA, dyrast igen mecoprop samt de preparat som innehåller tre verksamma substanser.

Tabell 2. Preparatens effekt på vissa ogräs: + tillfredsställande, ++ god, +++ utmärkt effekt. (Ogräsnyckeln 1975, Aktuellt från Lantbruks-högskolan 218)

	Balders- brå	Åkerför- gätmig- ej	Våt- arv	Åker- viol	Pilört- arter	Målla	Dån
MCPA	+	++	+	+	-	+++	++
MCPA/2,4-D	++	+	++	++	++	+++	++
MCPA/dicamba	+	++	++	++	++	+++	++
MCPA/diklorprop/dicamba	++	++	++	++	++	+++	++
MCPA/mecoprop/2,3,6-TBA	++	++	+++	++	++	+++	++
MCPA/2,3,6-TBA	+	++	++(+)	+(+)	++	+++	++
mecoprop	++	+	+++	++	+	+++	+
mecoprop/2,4-D	+	++	++	+	+	+++	+
MCPA/diklorprop/ioxynil	+++	+++	+++	++	+++	+++	+++

